

[Tyroll]

m. fl., ikke er i stand til at afgøre, hvad der er indeholdt i arbejderklassens æresbegreber, og vil ministeren tage initiativ til at fjerne det fagretlige systems hindringer for arbejderklassens frie aktionsret, når arbejdernes solidariske æresbegreber undertrykkes?»

(Spm. nr. 42).

Begrundelse.

Begrundelsen for spørgsmålet er den aktuelle sag omkring spekulationsmoderniseringerne i Godsbanegade, hvor opmanden helt naturligt i betragtning af sit klassemæssige tilhørsforhold og sin funktion i det fagretlige system fandt det betænkeligt at anse det for bevist, at fagforeningerne havde tvingende grunde til at standse arbejdet på grund af hensynet til liv, ære og velfærd. At denne betænkelighed ikke kan gå på andet end den svækkelse af kapitalisternes udbytningsmuligheder, der ville fremkomme, er oplagt.

Men afgørelsen er et præcist udtryk for det kapitalistiske samfunds manglende respekt for arbejderklassens solidariske æresbegreber – ja, for arbejderklassens værdinormer i det hele taget. Den kyniske arbejdsledsheds- og løntrykspolitik taler sit eget tydelige sprog om nedvurdering og foragt, og endnu tydeligere kommer det frem i den hetz, de borgerlige konstant forsøger at holde i gang mod de arbejdsløse.

Et system, der er baseret på kapitalistklassens undertrykkelse af arbejderklassen gennem adskillelsen af arbejderklassen fra dens produktionsmidler – et system, der tvinger lønarbejderne til at falbyde deres arbejdskraft til udbytende lønarbejde, kan ifølge sagen natur ikke indeholde megen respekt for arbejderklassens æresbegreber.

Således finder opmanden, der altså tilhører en anden klasse, ikke, at hverken arbejdernes liv, ære eller velfærd var truet af, at der blev demonstreret, og at beboerne mildt talt er kraftigt imod de fupmoderniseringer, som folketingets flertal har givet frit løb for, fupmoderniseringer, der ødelægger beboernes lejligheder, stik mod deres ønsker. Overhovedet det at skulle udføre arbejdet med at gennemføre ejernes spekulationer i fupmoderniseringer er ærekrænkende nok. En ærekrænkelse som arbejderklassen bliver tvunget til at bide i sig på grund af økonomiske repressalier, så længe kampen mod ud-

bytningen ikke kan føres som en solidarisk kamp, hvor fagforeningen stiller sin styrke bag. Og det ønsker opmanden at forhindre.

Opmanden har heller ikke kunnet indse det ærekrænkende i at blive tvunget til at arbejde under politibeskyttelse og som en naturlig følge heraf at blive udsat for tilråb og beskyldninger om at være skruibrækkere. Ingen kan vel fortænke opmanden i, at han med baggrund i sin samfundsmæssige indplacering ikke kan fornemme det solidariske æresindhold, der ligger i anklager om skruibrækkeri.

Men det viser det vanvittige i at gøre spørgsmålet om liv, ære og velfærd til en retstvist, som der er tale om, når sagen går til behandling ved voldgift. Har arbejdereren ret i, at hans ære er gået for nær, eller er det arbejdsgiveren, der har ret i, at de aktuelle hændelser intet har med arbejderklassens ære at gøre? Sagen er, at der selvfølgelig er tale om en interessetvist og et område, hvor der ikke kan indgås overenskomst om, hvad arbejderklassens ære egentlig indeholder. Gås arbejdernes ære for nær, må der selvfølgelig aktioneres uden hindringer fra det arbejderfjendske fagretlige system.

Besvarelse (21/10 77):

Arbejdsministeren (Auken):

I sin begrundelse for spørgsmålet henviser spørgeren til en afgørelse truffet af en opmand i en voldgiftssag, der angår spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne efter Normens § 5 har været til stede for at standse arbejdet på en arbejdsplads i Godsbanegade, hvor en ejendom ønskedes udstykket i ejerlejligheder.

Opmanden fandt det betænkeligt at anse det for godtgjort, at hensynet til liv, velfærd eller ære, jfr. Normens § 5, havde givet tvingende grund til at standse arbejdet. Spørgeren finder derfor, at den pågældende opmand, på samme måde som det efter spørgers opfattelse er tilfældet med den faglige voldgiftsrets øvrige opmænd, ikke har de nødvendige forudsætninger for at afgøre sager af denne karakter.

De grundlæggende regler om faglig voldgift findes i den mellem arbejdsmarkedets parter aftalte Norm for regler for behandling af faglig strid. I Normens § 6 er det forudsat, at voldgiftsretten skal have en opmand, der som oftest udpeges af de berørte organisatio-